

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HERLUFSHOLM

INDHOLDSFORTEGNELSE

Årsberetning 1977-78 Rektor Gert Olsen

Herlufsholm	s. 2
Eksaminer 1977	s. 3
Skolens lærere og personalet.....	s. 3
Disciplene	s. 6
Stipendier og præmier	s. 15
Skolens samlinger	s. 16
Skoleårets begyndelse	s. 16
Ferier og rejsedage	s. 17
Herlufsholm Kontakt	s. 13
Fra redaktionen.....	s. 18
Karneval	s. 20
Skrevet om Herlufsholm	s. 22
Studievejledning	s. 24
T.V. i undervisningen.....	s. 25
Lidt om Herlufsholms stednavne.....	s. 26
Kommentar.....	s. 28
Rejser og ekskursioner	s. 29
Folkeskolens afsluttende prøver i sløjd	s. 30
Skolekomedie - 9. klasse	s. 32
Om historieundervisning i gymnasiet.....	s. 34
Musik - aktivt og passivt	s. 35
Herlovianersamfundet	s. 37
Set og Sket	s. 37
Sport	s. 38
Eksamensdatoer	s. 40

ÅRSBERETNING 1977-1978
Rektor Gert Olsen

HERLUFSHOLM

Herlufsholm Skole er oprettet af Herluf Trolle og Birgitte Gøye den 23. maj 1565 men institutionen er langt ældre, idet skolen har sin rod i et gammelt benediktinerkloster, oprettet den 29. november 1135. Klosteret hed oprindelig Næstved Kloster eller St. Peders Kloster, men senere kaldtes det i reglen Skovkloster. Klosters stiftere var den sjællandske stormand Peder Bodilsen, hans moder og hans to brødre. Til klosters stiftelse bidrog desuden biskop Eskil af Roskilde, der skænkede klosteret forskellige indtægter, som ellers tilkom Roskilde bispestol. 1140 forbedredes klosters økonomiske stilling væsentlig ved Erik Lams gavebrev af 21. marts; herefter fritoges klosteret for alle kongelige skatter, og desuden lagdes Næstved by ind under klosteret, således, at skatter, toldafgifter og bødeindtægter skulle betales til klosteret.

Ved reformationen (1536) blev klosters gods inddraget under kronen. 1. juli 1560 foretog kong Frederik II og Herluf Trolle et mageskifte, således at kongen overtog Hillerødsholm (derefter kaldet Frederiksborg), mens Herluf Trolle og Birgitte Gøye fik Skovkloster, der samme år fik navnet Herlufsholm. Mageskiftet omfattede ca. 1/3 af det gods, som før reformationen havde hørt under klosteret. Det var dette gods, som det barnløse ægtepar Herluf Trolle og Birgitte Gøye i 1565 skænkede til oprettelse af en skole. Fundatsen var udstedt under den nordiske syvårskrig, og få dage efter udstedelsen gik Herluf Trolle, som var rigsdmiral, ombord på flåden og blev såret i et søslag mod svenskerne ud for Mecklenburgs kyst den 4. juni; han døde af sine sår den 25. juni.

Da skolen trådte i funktion i 1566, virkede Birgitte Gøye i begyndelsen som forstander, men allerede i 1567 bad hun rigsrådet udnævne en anden. Indtil enevældens indførelse i 1660 udnævnte rigsrådet Herlufsholms forstander. Siden da har forstanderen været udnævnt af Kongen.

Forstander siden 1974 er kammerherre, hofjægermester, cand. jur., godsejer J. J. Jermiin, Seinhuus pr. Klippinge (student fra Herlufsholm 1926). Fra 1966 har skolen i gymnasiet optaget både drenge og piger fra oplandet som dagelever. I den forbindelse er der gennemført en udbygning af skolen i form af moderniseringer og omfattende nybyggeri. Stiftelsens daglige ledelse varetages af: Direktør N. Rasmusen.

Eksaminer 1977

Til studentereksamen var indstillet 81, som alle bestod. 35 var nysproglige. af matematikerne var de 25 på den matematisk- fysiske linje, de 21 på den matematisk- kemiske linje. Realeksamen blev bestået af 15, af hvilke de 4 fortsatte i gymnasiet. Efter prøven i 2. real oprykkedes 8 i 3. real, 7 i 1.gs og 15 i 1.gm.

Skolens lærere og personale

Skolens rektor: Gert Olsen	tlf. 72 07 08
Lærerrådets formand: lektor Mogens Jensen	tlf. 72 24 71
Administrativ inspektør: lektor Bj. Normann Jørgensen	tlf. 72 03 45

SOVESALSLÆRERE ER:

Adjunkt Lars Bardram, Vuen	tlf. 72 10 98
----------------------------	---------------

Præfeker:

Niels Baht, Henrik Glarbo, Johan Scheel	
Adjunkt Jens Krogh-Madsen, Egmontgården	tlf. 72 61 18

Præfeker:

Niels de Haas, Peter Jentzsch, Peter Tetzlaff	
Gymnasieoverlærer Vagn Andersen	
Skolebygningens vestre sovesal	tlf. 72 76 13

Præfeker:

Rasmus Berg, Thomas Harttung, Christian Lassen	
Gymnasieoverlærer T. Aamodt	
skolebygningens østre sovesal	tlf. 72 00 20

Præfeker:

Peter Gram, Ulrik Nobel, Nikolaj Thide	
Adjunkt Ulrich Ulrichsen	
Museumsbygningen 1. sal	tlf. 72 32 66

Præfeker:

Philip Munck Jepsen, Erik de Jonquieres	
Adjunkt Sv. Krarup-Christensen	
Museumsbygningen 2. sal	tlf. 72 04 98

Præfeker:

Peter Lind, Mikael Sværke	
Adjunkt Hans-Jørn Bentzen, Lassengården	tlf. 72 04 30

Præfeker:

Alan Jacobsen, Anders Jessen	
------------------------------	--

Til samarbejdsudvalget for 1977-78

Johan Scheel (2.m) Pernille Sørensen (3.s) Michael Worning (9.A)
LÆRERE: Hvidtfelt, Normann Jørgensen, Mogens Jensen og rektor.

Ved skolen er udover de nævnte følgende lærere ansat, De, som kun er delvis beskæftiget ved skolen, står sidst.

Lektor Wohlfahrt Andersen (WA) (studielektor)	tlf. 72 27 48
Lærer Lone Dyrlov (D)	tlf. 73 31 27
Adjunkt Karen Fanø (F)	tlf. 72 61 18
Lektor Ib Fischer Hansen (FH)	tlf. 74 67 67
Adjunkt Hans Hansen (HH)	tlf. 72 86 31
Adjunkt Ejnar Hobolth (HO)	tlf. 72 03 71
Adjunkt Per Jensen (PJ)	tlf. 74 68 38
Lektor Carsten Levinsen (L)	tlf. 72 26 13
Adjunkt Erik Anker Nielsen (AN)	tlf. 72 81 08
Adjunkt Jørgen Hvidtfelt Nielsen (HN)	tlf. 73 06 50
Lektor Mads Nielsen (MN)	tlf. 72 45 33
Lektor Kr. Olsen (KO)	tlf. 72 62 32
Adjunkt Marianne Olsen (MO)	tlf. 72 62 32
Adjunkt Ole Pedersen (OP)	tlf. 54 30 62
Adjunkt Jens Trandum (JT)	tlf. 72 71 28
Adjunkt Gunnar Væрге (GV)	tlf. 73 05 47
Gymnasieoverlærer Gudrun Aamodt (G.Aa)	tlf. 72 00 20
Lektor A. Bossen (BO)	tlf. 72 24 51
Lærer Lise Casmose (LC)	tlf. 72 38 49
Cand. phil. Ivan Hansen (IH)	tlf. (O1) 24 05 99
Søjdlærer B. Illum (I)	tlf. 72 90 23
Provst V. Krarup-Hansen (KH)	tlf. 72 03 78
Kunstmaler O. Vincent Larsen (VL)	tlf. 72 07 04
Pastor Tom Nielsen (TN)	tlf. 75 60 91
Søjdlærer Mogens Niss (N)	tlf. 73 17 53
Gymnastiklærer fru Steffensen (ST)	tlf. 80 01 89

Tilsyn med fysiksamlingerne: rektor Gert Olsen

Tilsyn med naturfagssamlingerne: adjunkt Sv. Krarup-Christensen

Inventarinspektør: lektor Bj. Normann Jørgensen

Bibliotekar: lektor G. Illum

Boginspektør: adjunkt Per Jensen

Skolens Læge: Jørgen Larsen er ansat som skolelæge for en række skoler, deriblandt Herlufsholm, og foretager i denne egenskab visse rutinemæssige undersøgelser (især af 2. r) og fører tilsynet med forskellige sundhedsmæssige forhold vedrørende skolelokaler.

Desuden er Jørgen Larsen skolens huslæge

Sygehuset: sygeplejerske fru Normann Jørgensen	tlf. 72 03 45
Økonoma: frk Anna Elisabeth Jensen	tlf. 72 04 83
Linnedstuen: fru Lilly Braae Kristensen	tlf. 72 43 05
Varmemester: hr. Dan Petersen	tlf. 72 11 84

Ugeinspektionen ved måltiderne har været varetaget af følgende lærere:

I den store spisesal: J. Hvidtfelt Nielsen, J. Krogh-Madsen, H.J. Bentzen, Bj. Normann Jørgensen og Mogens Jensen.

I den lille spisesal: Vagn Andersen, L. Bardram, C. Levinsen, G. Væрге og T. Aamodt.

1. august 1978 ansattes cand. mag. Ulrich Ulrichsen (hist./eng.) som adjunkt ved skolen. Fra samme dato ansattes lærer Lone Dyrlov (tysk/dansk/gym.). Cand. scient Erik Kold ansattes fra 1. august som årsvikar i et embede, som adjunkt Jens Sloth Jensen tidligere havde haft. De timer i kemi og fysik, der blev ledige ved Gert Olsens udnævnelse til rektor ved skolen læstes indtil jul af cand. scient. Niels Jørgen Wiwe. Pr. 1. januar ansattes cand. scient. Ejnar Hobolth som adjunkt i dette embede.

Adjunkt Jørgen Hvidtfelt Nielsen og adjunkt Erik Anker Nielsen ophørte ved forrige skoleårs slutning med at være sovesalslærere og flyttede ud i private huse, således at de fortsat er lærere ved skolen. Deres sovesale blev overtaget af henholdsvis adjunkt Ulrich Ulrichsen og adjunkt Hans-Jørn Bentzen. Rektor Gert Olsens tidligere sovesal - Egmontgården - er overtaget af adjunkt Jens Krogh-Madsen.

Adjunkt Tönshoff forlod ved skoleårets slutning Herlufsholm, og i dette skoleår er sang- og musikundervisningen foretaget af cand. phil. Ivan Hansen.

Disciplene

Skolen har i april 1978 381 disciple. Heraf er 204 kostskoledisciple, de øvrige er skolesøgende eller bor i forvejen på skolen. I 3. gm, er matematikerne delt i matematisk-fysisk og matematisk-kemisk linie. Her er kemikerne betegnet med et K foran navnet. I 1. gm er de elever, der har valgt tysk i stedet for engelsk betegnet med et T foran navnet.

I den følgende fortegnelse er disciplene anført klassevis i alfabetisk rækkefølge. Nyoptagne er betegnet med *

3. gsa

Klasselærer: lektor Carsten Levinsen

1	Bente Hashøj Hansen	17/01-59	Herlufmagle
2	Dorthe Cabion Hansen	24/08-58	Næstved
3	Ingrid Hansen.....	11/05-59	Fuglebjerg
4	Pia Houman-Jensen.....	29/09-59	Næstved
5	Peter Jentzsch.....	19/09-59	København
6	Jan Larsen	03/04-59	Fuglebjerg
7	Christian Lassen	15/01-58	Holme-Olstrup
8	Bodil Neergaard	05/06-59	Næstved
9	Anne Birgitte Hjort Qvist	04/11-59	Næstved
10	Anette Beck Rasmussen	27/10-59	Herlufmagle
11	Søren Rehhoff	04/11-59	Hørsholm
12	Anita Mandrup Rønn	01/07-59	Herlufmagle
13	Peter Philip Tetzlaff.....	28/04-59	Nærum
14	Nikolaj Thide	05/03-60	Klintholm, Borre
15	Birgitte Visbech Vincentzen	12/09-59	Næstved

3. gsb

Klasselærer: lektor Kristian Olsen

1	Anne fa Cour Bødtcher	05/08-59	Næstved
2	Annette Bruun Frederiksen.....	29/09-59	Rønnebæk
3	Søren Høgsted Hansson.....	14/01-59	Næstved
4	Jens Erik Jensen.....	07/10-59	Fensmark
5	Vibeke Bendix Jensen	26/07-59	Næstved
6	Britta Kristensen	06/05-58	Toksværd
7	Ulrik Nobel	30/05-58	Nykøbing F
8	Peter Olsen.....	11/12-58	Skelskør
9	Carl-Christian Skjøt-Pedersen	20/10-59	Fensmark
10	Vibeke Steen	13/11-59	Fensmark
11	Michael Sværke.....	25/08-59	Greve Strand
12	Pernille Sørensen	07/12-59	Næstved
13	Lisbeth Winther.....	26/03-58	Toksværd
14	Arne Wittendorff.....	20/01-58	Rude

3. gmx

Klasselærer: adjunkt Per Jensen

k	1	Per Damsbo Andersen.....	28/07-58	Fuglebjerg
k	2	Claus Bentzen.....	23/05-59	Fuglebjerg
	3	Jens Musaeus Bertelsen.....	08/01-60	Glumso
k	4	Marianne Bender Christoffersen.....	06/01-59	Næstved
k	5	Peter Mikael Helweg Heegaard.....	05/12-59	Næstved
	6	Thomas Ourø Jensen.....	03/05-59	Næstved
	7	Tine Holten Jensen.....	28/02-60	Næstved
k	8	Hans Christian Winther Johansen.....	12/11-59	Fuglebjerg
	9	Erik de Jonquieres.....	21/09-59	København
	10	Anne Reinhold Jørgensen.....	04/10-58	Næstved
	11	Niels Kjølhede Larsen.....	10/10-58	Næstved
k	12	Allan Otto Fog Lihme.....	17/12-58	Næstved
k	13	Klaus Bach Hagen Mikkelsen.....	06/08-59	Næstved
k	14	Anette Maj Nielsen.....	21/03-59	Næstved
	15	Morten Nilsson.....	10/03-60	Skælskør
	16	Lene Stærsholm Pedersen.....	25/08-60	Næstved
	17	Hans Christian Poulsen.....	6/09-58	Skanderborg
k	18	John Stubman.....	15/11-58	Næstved
	19	Christian Tetens.....	05/01-58	Næstved
	20	Claes Wedel-Larsen.....	15/12-58	Nyborg

3. gmy

Klasselærer: adjunkt J. Hvidtfelt Nielsen

k	1	Hanne Ambæk.....	08/02-58	Basnæs
k	2	Nanna Danielsen.....	13/03-60	Fuglebjerg
	3	Hans Henrik Frederiksen.....	24/02-58	Herlufmagle
	4	Peter Christian Gram.....	31/10-59	Nr. Åby
	5	Niels D.H. de Haas.....	25/03-60	Rom, Italien
	6	Poul Qvist Hansen.....	14/08-58	Gødstrup
	7	Tommy Hansen.....	13/03-59	Fuglebjerg
	8	Niels Henrik Helweg Heegaard.....	05/12-59	Næstved
k	9	Stig Høffner.....	13/03-61	Skovshoved
	10	Alan Jacobsen.....	10/10-59	Virum
	11	Philip Munck Jepsen.....	18/03-59	Vildbjerg
	12	Anders Jessen.....	06/09-59	Gentofte
k	13	Lene Krog-Meyer.....	01/03-59	Fuglebjerg
	14	Peter Johannes Lind.....	10/07-59	Vejle
k	15	Dorte Linnemann.....	07/12-59	Holme-Olstrup
k	16	Steffen Lorentzen.....	06/07-59	Glumso
	17	Preben Villy Messerschmidt.....	09/10-59	Haslev
k	18	Helle Elise Nielsen.....	16/02-59	Fensmark
	19	Erik Pedersen.....	30/12-58	Fensmark
k	20	Berit Birkelund Petersen.....	15/09-59	Næstved
	21	Jesper Petersen.....	16/10-59	Fensmark
	22	Palle Ravn.....	01/07-59	Fuglebjerg
k	23	Jan Vinnergaard.....	22/03-58	Glumso

2. gsa

Klasselærer: adjunkt Erik Anker Nielsen

1	Merete Andersen	18/10-59	Næstved
2	Hans Becker-Larsen	11/02-60	Karlsunde
3	Rasmus Berg	03/06-60	Lyngby
4	Anne-Lisbet Billehøj	04/11-59	Næstved
5	Annette Burko	13/05-60	Karrebæksminde
6	Lars Christensen	04/08-59	Fuglebjerg
7	Ole Henrik Frijs-Madsen	27/03-60	Næstved
8	Henrik Glarbo	14/07-60	Charlottenlund
9	Lene Marianne Hansen	18/11-59	Næstved
10	Thomas Harttung	07/02-61	København
11	Henrik Hornsleth	16/08-60	Charlottenlund
12	Anne Jensen	12/06-59	Fuglebjerg
13	Nina Pagh Jensen	24/03-60	Næstved
14	Marianne Møller	10/09-59	Næstved
15	Birgitte Neergaard	30/08-60	Herlufmagle
16	Birthe Olsson	22/12-58	Næstved
17	Annette Pedersen	01/06-60	Fuglebjerg
18	Charlotte Sørensen	13/11-58	Næstved
19	Ole Thomsen	06/06-60	Næstved
20	Tinna Weirsøe	24/06-60	Næstved
21	Vibeke Aamodt	16/12-59	Herlufsholm
22	Knud Henrik Aarup	18/10-59	Ballerup

2. gsb

Klasselærer: lektor Ib Fischer Hansen

1	Michael B. Andersen	01/05-60	Solrød Strand
2	Henrik Bjørke	10/07-59	Næstved
3	Kent Bech Christensen	01/03-59	Fensmark
4	Michael Christoffersen	01/02-61	Fensmark
5	Astrid Fischer Hansen	06/11-60	Fensmark
6	Ghita Mørk Hansen	26/10-60	Herlufmagle
7	Henrik Kiil Hansen	09/12-59	Fredericia
8	Peter Henrik Rankin Hansen	10/12-58	Humblebæk
9	Birgitte Hyholt	22/04-60	Trælløse
10	Lisa Neerup Jensen	11/03-60	Trælløse
11	Annette Pommer Kasch	10/10-59	Næstved
12	Lisbeth Lohse	28/11-60	Næstved
13	Lene Møller	17/07-60	Fensmark
14	Lars Kjær Nielsen	25/12-60	Lobatse, Botswana
15	Lisbeth Dagny Beierholm Nielsen	18/01-61	Skelby
16	Pernille Nygaard	05/09-60	Gelsted
17	Lone Kölner Pedersen	25/06-60	Fensmark
18	Jim Reenberg	06/07-61	Fensmark
19	Sven Rehn	05/05-60	Skagen
20	Susanne Stockman Ulrichsen	29/09-60	Næstved
21	Claus Waldmann	29/06-61	Vedbæk

2. gmx

Klasselærer: adjunkt Hans-Jørn Bentzen

1	Käte Akselsen	11/05-60	Næstved
2	Kirsten Ambæk	08/04-60	Næstved
3	Ann Bjerre Andersen	09/09-60	Næstved
4	Niels Baht	07/12-60	Fuglebjerg
5	Leif Christensen	22/09-60	Herlufmagle
6	Michael Grochalski	26/04-59	Herlufmagle
7	John Hansen	08/04-60	Næstved
8	Lars Hesselberg	15 05-60	Næstved
9	Kathryn Holgersen	24/07-60	Næstved
10	Søren Holt	03/03-61	Næstved
11	Ellen Knudsen	19/02-59	Skelby
12	Niels Lynnerup	02/11-60	Rom
13	John Magnussen	07/06-59	Svendborg
14	Jens Perch Nielsen	12/09-60	Allerød
15	Anders Obel	19/10-60	Langå
16	Karsten Petersen	01/09-59	Grindsted
17	Rasmus Højlund Rasmussen	31/08-59	Hellerup
18	Johan Scheel	31/03-60	Kirke-Såby
19	Carsten Steenberg	05/01-60	København K.
20	Birgitte Stisen	09/01-60	Næstved
21	Nina Svanborg	01/08-60	Fuglebjerg
22	Annette Vind	30/01-59	Næstved

2. gmy

Klasselærer: lektor Mogens Jensen

1	Mads Ambus	09/10-59	Fodby
2	Lars Andersen	23/10-60	Herlufsholm
3	Mogens Bisander	20/11-60	Næstved
4	Peter Blach	26/06-60	Teheran
5	Jørgen Christiansen	25/10-59	Fuglebjerg
6	Susanne Hansen	04/07-60	Holløse
7	Lars Hjelmsmark	05/08-60	Næstved
8	Dorte Jensen	15/11-60	Næstved
9	Ole Jensen	05/10-59	Fensmark
10	Michael Sandager Jeppesen	06/10-61	Marokko
11	Alex Larsen	29/08-58	Næstved
12	Ask Brandstrup Larsen	19/07-60	Frederiksberg
13	Lars Atrup Nielsen	19/08-60	New Delhi
14	Bente Damsbo Olsen	09/10-59	Fuglebjerg
15	Jørgen Petersen	04/12-59	Næstved
• 16	Klaus Henrik Qvortrup	11/04-59	Virum
17	Hanne Rasmussen	12/05-59	Fakse
18	Klaus Rønholt	05/02-61	Skelskør
19	Hans Steensborg	31/01-60	Fensmark
20	Allan Thomsen	22/07-59	Fensmark
• 21	Lars Aabling-Thomsen	06/06-59	Køge

1. gsa

Klasselærer: lektor H. Wohlfahrt Andersen

* 1	Kirsten Baadsgaard	25/04-62	Fensmark
2	Jesper Bildstedfelt	22/09-60	Nairobi
3	Tim Enghave	16/01-62	Solrød
* 4	Helle Gullacksen	26/02-61	Fensmark
* 5	Anette Dahl Hansen	12/03-61	Fensmark
* 6	Inge Lise Hansen	23/04-61	Næstved
* 7	Kate Svava Hansen	10/10-61	Glumsø
* 8	Susanne Højlyng	26/03-61	Glumsø
* 9	Lone Højbo Jensen	12/02-61	Skelby
* 10	Tina Kammersgaard	26/08-61	Fensmark
* 11	Gitte Schnack Larsen	06/10-61	Herlufmagle
* 12	Linda Larsen	17/04-61	Fensmark
* 13	Anette Lassen	03/12-61	Glumsø
14	Peter Levin	11/01-61	Gentofte
* 15	Claus Nielsen	14/09-61	Vallensved
* 16	Lone Pallisgaard Nielsen	28/05-61	Fensmark
* 17	Nanna Nielsen	24/04-62	Næstved
* 18	Anne Sikjær Olsen	25/09-61	Fensmark
* 19	Ulla Pallisgaard	15/08-61	Holme-Olstrup
20	Lars Gregers Petersen	10/09-61	Søborg
21	Peter Aandahl	16/10-61	Skodsborg

1. gsb

Klasselærer: adjunkt Gunnar Værge

* 1	Kirsten Quist Christensen	31/07-60	Næstved
* 2	Henrik Frederiksen	01/10-60	Næstved
* 3	Ole Freund- Poulsen	19/02-60	Næstved
* 4	Pia Torp Hansen	04/10-60	Næstved
* 5	Claus Lück Harding	29/04-60	Næstved
* 6	Anne Louise Holck	09/11-61	Næstved
7	Hans Henrik Hopff	10/01-61	Næstelsø
* 8	Helen S. Jensen	28/09-61	Fuglebjerg
* 9	Marianne Jessing	11/09-61	Næstved
* 10	Nina Knudsen	02/02-62	Næstved
* 11	Jacob Madsen	18/01-61	Holme-Olstrup
* 12	Birgitte Maisted	06/04-62	Fuglebjerg
* 13	Helle Nielsen	03/02-60	Næstved
* 14	Marianne Nielsen	30/11-60	Fuglebjerg
* 15	Toni Horn Olsen	28/11-61	Næstved
16	Peter Winther Schmidt	06/03-62	Lusaka Zambia
* 17	Martin Teglbjærg	05/07-60	Brüssel, Belgien
* 18	Thora Thomsen	24/08-61	Næstved
* 19	Susanne Vind	20/03-60	Næstved

1. gmx

Klasselærer: lektor Mads Nielsen

*	1	Neena Babar	04/12-60	Næstved
T	2	John Brun	24/05-62	København
	3	Kim Erbo Christensen	12/07-61	Bagsværd
	4	Christian Tore Dinesen	08/09-61	Oslo
*	5	Susanne Djarnis	23/07-61	Næstved
T	6	Thomas Feldthus	22/09-60	Farum
T	7	Bjarne Goddik	06/11-61	København
T*	8	Jørgen Michael Hansen	10/08-61	Næstved
	9	Mogens Harttung	06/01-62	København
*	10	Pernille Hoeck	27/12-61	Næstved
T*	11	Jan Dam Jensen	22/07-60	Skælskør
T*	12	Michael Jensen	13/01-62	Herlufmagle
*	13	Søren Jensen	02/04-61	Næstved
	14	Peter Krumhardt	09/04-61	Frederiksværk
	15	Finn Frigast Larsen	10/07-61	Hørsholm
*	16	Niels-Henrik Lindegaard	17/11-61	Næstved
	17	Torben von Lowzow	08/03-62	Them
*	18	Trine Moulvad	26/06-61	Næstved
*	19	Jens Mahler Nielsen	19/05-60	Næstved
*	20	Merete Stenholt Nielsen	20/11-61	Næstved
T*	21	Kirsten Olofson	14/10-61	Glumsø
	22	Hans-Henrik Tind Ohlsen	10/10-59	Luxembourg
*	23	Jan Olsen	30/04-61	Næstved
T*	24	Dan Ezra Petersen	07/12-60	Fredericia
*	25	Dorte Rugbjerg	14/09-60	Næstved
	26	Ditlev Wedell-Wedellsborg	21/10-61	Vedbæk
T*	27	Adam Wørzner-Andersen	01/02-60	Lundby

1. gmy

Klasselærer: adjunkt Hans Hansen

*	1	Lars Bertelsen	10/03-61	Glumsø
*	2	Jette Bisander	11/01-62	Næstved
*	3	Kevin Bojen	11/10-61	Næstved
*	4	Torben Christensen	20/05-61	Tybjerg
*	5	Thomas Christoffersen	29/03-62	Fensmark
*	6	Hans Jakob Estrup	15/08-60	Kongsdal
*	7	Dorthe Lindbjerg Hansen	29/06-61	Holløse
*	8	Kim Hansen	27/07-61	Næstved
*	9	Leif Bjørnskov Hansen	22/08-61	Næstved
*	10	Søren Qwist Hansen	15/03-61	Godstrup
*	11	Kirsten Jensen	26/09-61	Fensmark
	12	Jens Søndergaard Johansen	22/03-61	Nivaa
	13	Per Kampmann	09/01-62	Bjerringsbro
*	14	Søren Klausen	23/01-61	København
*	15	Jens Knudsen	22/11-61	Skelby
	16	Thomas Krag	14/08-59	København
	17	Søren Lithander	24/11-61	Ålgårde
	18	Ivar Michaelsen	04/06-61	Beograd
*	19	Niels Neergaard	15/09-61	Næstved
	20	Sven Neustrup	23/06-61	Accra
*	21	Anders Nøhr Poulsen	16/10-60	Eldoret
*	22	Pernille Schack	10/09-61	Fuglebjerg
	23	Ole Sihm	23/05-59	Washington DC
*	24	Anders Sindum	08/03-60	V. Egesborg
*	25	Peter Tillisch	06/03-60	Vordingborg
	26	Esben Winckler	25/09-61	Værløse
*	27	Nina Winther	23/04-60	Appenæs

3. real

Klasselærer: adjunkt Svend Krarup-Christensen

* 1	Kim Bang	26/09-61	Nivå
2	Jesper Didrichsen	28/06-61	Græsted
3	Kim Enrum	05/01-62	Frederiksberg
4	Lars Fog	06/05-61	Charlottenlund
5	Knud Plesner Jensen	09/12-59	Aarhus
* 6	Hans Henrik Ledertoug	02/10-62	Ohio USA
7	Michael Dennis Pedersen	29/09-61	Holte
8	Claus Prom	03/08-60	Lundby
* 9	Karsten Roed	17/03-61	Tappernøje
10	Bendt Rom	05/12-61	Ismaelia Ægypten
11	Jørgen Richard Sandbæk	16/12-59	Virum

9.A

Klasselærer: adjunkt Karen Fanø

1	Steen Bentsen	11/01-62	Guldborg
2	Axel Bernstorff	02/03-63	Gyldensteen
3	Jesper Friis	12/04-62	Rønde
4	Michael Graversen	05/05-62	Grønland
5	Torbjørn Rankin Hansen	16/05-63	Humblebæk
6	Andreas Hinerasky	19/12-61	Skals
7	Henrik Hundevad	20/02-62	Ulfborg
* 8	Ulrik Høffner	15/06-63	Klampenborg
9	Jan Thorslunn Jensen	12/10-62	Ålsgårde
10	Thomas Johnsen	02/08-62	Schweiz
11	Jens Kisling	02/11-62	Helsingør
12	Jesper Linde	17/04-63	Klampenborg
13	Niels-Ulrik Lorenzen	11/04-62	Spanien
14	Kim Madsen	22/11-61	Helsingør
15	Michael Meulengracht	07/04-62	Hellerup
* 16	Søren Nielsen	09/05-63	Nakskov
17	Klaus Thorsen	29/01-63	Nigeria
18	Christian Vang-Lauridsen	11/07-63	Helsingør
19	Mikael Worning	04/12-62	Lyngby
20	Peter Wraae	17/11-62	København

9. B

Klasselærer: adjunkt Jens Krogh-Madsen

1	Mads Bjerre Andersen.....	08/07-62	Næstved
2	Steen Aage Bock.....	01/07-62	Jersie Strand
3	Peter Buhl.....	27/12-61	Skodsborg
4	Sv. Erik Højstrup Christensen.....	21/12-62	Spanien
* 5	Gordon Mc. Clymont.....	28/01-62	Kastrup
6	Thomas Colding.....	01/11-62	Sæby
* 7	Nicolai Dameidet.....	24/07-62	Væggerløse
8	Thomas Gerstrup.....	05/09-62	København
9	Lars Halberg.....	27/06-62	Flakkebjerg
10	Robert Chr. Meissner Hansen.....	13/12-61	Vesttyskland
11	Jesper Holst.....	18/09-61	Næstved
12	Lars Søndergaard Johansen.....	18/10-62	Nivå
* 13	Klavs Jørgensen.....	23/10-62	Frederiksberg
* 14	Bo Klostergaard.....	16/02-62	Jeddah
15	Henrik Wenzel Kristoffersen.....	22/12-62	Lagos, Nigeria
16	Jan Liisberg.....	03/03-61	Fårevøjle
* 17	Bo Lippert-Larsen.....	28/03-62	Haag, Holland
* 18	Jacob Nielsen.....	14/09-61	Tanzania
19	Klaus Mandrup Poulsen.....	23/04-62	Pakistan
20	Peter Sisseck.....	05/05-62	Hørsholm

8. A

Klasselærer: gymnasieoverlærer Tage Aamodt

1	Nis Alnor.....	30/10-63	Haslev
* 2	Bjarne Andersen.....	27/01-63	Lejre
* 3	Jens Andersen.....	22/04-63	Monrovia
* 4	Kåre Anshøj.....	23/06-63	Vordingborg
* 5	Kim Fürst.....	13/01-62	Gilleleje
6	Bent Jacobsen.....	20/03-63	Lyngby
* 7	Finn-Olaf Jones.....	16/07-63	U.S.A.
8	Peter Klitgaard.....	31/03-63	Rungsted
* 9	Gustav Lassen.....	15/04-63	Holmegaard
* 10	Georg Nielsen.....	24/01-64	Humblebæk
11	Peter Nørgaard.....	14/12-62	Gentofte
12	Christian Olsen.....	20/07-63	Herlufsholm
* 13	Ulf Preisler.....	09/11-63	København
14	Jean-Charles Severin.....	07/07-63	Charlottenlund
* 15	Jørgen Skeel.....	09/02-63	Aabybro
16	Mark Wessel.....	05/09-63	Hellerup

8. B

Klasselærer: gymnasielærer Lone Dyrlov

* 1	Henning Berg	13/11-62	Lyngby
2	Thomas Dinesen	26/03-64	Norge
3	Anders Graversen	30/07-63	Grønland
4	Mogens Hauschildt	09/06-62	Græsted
* 5	Bjarke Lynnerup Jacobsen	13/04-63	Greve
6	Søren Jessen	20/07-63	Gentofte
* 7	Bo Jørgensen	14/06-63	Tikøb
* 8	Christian Korch	28/03-62	Fredericia
* 9	Jens Madsen	23/04-63	Grønland
* 10	Ole Olesen	03/12-63	Tjæreby
* 11	Jesper Malling Petersen	08/05-62	Gentofte
* 12	Ole Rom	18/12-63	Ægypten
13	Tomas Lund Sørensen	01/10-62	Kenja
14	Nicolai van Wylich-Muxoll	26/09-63	Vedbæk

7. klasse

Klasselærer: gymnasieoverlærer Vagn Andersen

1	Lars-Erik Andersen	18/02-64	Sverige
* 2	Erik Bentsen	16/12-63	Guldborg
* 3	Philip Boissevain	20/02-65	Hørsholm
4	Marc Bouviere	06/05-64	Lyngby
* 5	René Christiansen	18/12-63	Snækkersten
6	Lars Gelbjerg-Hansen	22/11-63	Vedbæk
* 7	Philip Graff	16/03-65	København
8	Mark Hauschildt	31/03-64	Græsted
* 9	Dennis Jacobsen	30/01-63	Skovbo
10	Peter Jacobsen	12/10-64	Virum
11	Tom Katborg	04/09-64	Farum
12	Anders Kloster	31/01-64	Brasilien
13	Anders Sandvig Larsen	29/04-64	Brønshøj
14	Claus Lithander	19/03-64	Ålsgårde
15	Morten Siersted Møller	12/04-64	Nigeria
16	Morten Nielsen	20/10-64	Næstved
17	Lars Nobel	17/09-63	Nykøbing F
18	Asger Olsen	08/12-64	Herlufsholm
19	Kenneth Pearce	27/11-64	Teheran
* 20	Jens Rydeng	19/05-64	Wien
21	Sigurd Schjøtt	17/12-63	Grønland
22	David Slottved	20/03-64	Hovedgaard
* 23	Frederik Søndergaard-Jensen	25/01-65	Panama
24	Arne Truelsdal	04/11-64	København
25	Jørn Winkler	02/03-64	Korsør
26	Johannes Aarup	20/11-64	Ballerup

6. klasse

Klasselærer: adjunkt Lars Bardram

* 1	Christian Ahlefeldt-Laurvig	07/07-65	Langeland
* 2	Peter Boldsen	07/02-64	Valby
* 3	Christian Castenskiold	03/01-66	Holbæk
* 4	Peter Christiansen	04/03-65	København
* 5	Erik Frandsen	17/12-65	Malaisia
* 6	Kain Iuel	01/02-65	Rungsted
* 7	Peter Kaas-Sørensen	07/11-65	København
* 8	Hans Christian Knudsen	14/09-65	Vedbæk
* 9	Henrik Tingleff Larsen	25/11-64	Ordrup
* 10	John Lauritsen	08/01-66	Haslev
* 11	Peter Lundager	05/07-65	Amager
* 12	Christian Borch Madsen	26/12-65	Birkerød
* 13	Nicolai Malling	10/12-63	Farum
* 14	Henrik Kai Nielsen	03/09-65	Hellerup
* 15	Sofus Olsen	29/12-65	Herlufsholm
* 16	Mikael Rom	26/05-64	Ægypten
* 17	Philip Thorsen	21/03-66	Ringsted
* 18	Søren Truelsen	27/12-65	København
* 19	Ole Udsen	09/09-65	København
* 20	Klaus Vigggaard	06/09-64	Silkeborg
* 21	Alexander Westerberby	18/09-65	Bruxelles
* 22	Peter Wieth-Knudsen	02/02-66	Holte

Stipendier og præmier

Skolen råder over nedennævnte stipendier for gl. herloviaere: Stiftelsens Universitetsstipendium og Det grevelige Moltkeske Universitetsstipendium; tildeles uden ansøgning.

Nic. H. Knudtzons Rejsestipendielegat for Herloviaere og Gehejmeråd Halls mindelegat, tildeles efter ansøgning stilet til forstanderen og indsendt til rektor inden 15 december.

For nuværende disciple er der følgende stipendier og præmier: De Meyerske Eksamenspræmier 1977 tildelt: Bodil Neergaard, 2.g og Jens Kising 8. kl.

Den gamle Rektors Legat for 1977 tildelt: Niels Kristian Berg, 3. g.

Gehejmeråd Halls mindelegat for 1977 tildelt: Peter Hjelmsholm.

Ellipsen For 1977/78 tildelt: Alan Jacobsen 3. y.

Kammeratskabsstagerne («Kagerne») tildelt: Nikolaj Thide 3. sa.

Fra Egmont H. Petersens Fond har skolen modtaget to legatportioner á 2.500 kr. De er efter Fondens henstilling givet til to disciple hvis mødre er enligstillede.

Fra Herbert Rouenville og Hustrus legat har skolen modtaget et beløb, som efter legatets regler er fordelt med 25.000 kr. til nedsættelsen af kontingentet for 10 disciple. Samt kr. 5.000 til formål i forbindelse med indretning af nyt sløjelokale.

Prof. J. Aug. Lunds legat kr. 48.000 til nedsættelse af kontingentet.

Dir. Torben Schur: et beløb svarende til en friplads.

I de senere år har skolen udover de traditionelle legater modtaget betydelig støtte fra HERLUFSHOLMFONDEN.

SKOLENS SAMLINGER

ANSKAFFELSER TIL FYSISK/KEMISK SAMLING

1. stk. Maphy motor + 3 stk. kondensatorer til samme, 1. stk. Leader LHM - 80 A Højspændingsprobe, 1. stk. Solcelle + 1. stk. motor for solcelle, 1 stk. Ruhstrat spejlgalvanometer, 2 stk. polarimeterrør. Glasvarer + kemikalier. Til undervisning i elektronik er anskaffet 6 sæt: loddekolbe, hammer, tang, skruetrækker og æske med komponenter.

ANSKAFFELSER TIL BIOLOGISK LABORATORIUM

1 stk. elektronisk præcisionsvægt (Mettler Pl. 1200), 1 stk. Vista overhead projektor med rullebord, 1 stk. projektor, 2 stk. binokulære mikroskoper, 8 stk. bunsenbrændere, 8 stk. terrarier, 3 stk. kikkerter.

TIL GEOGRAFIKUM

1 stk. lysbord, 1 stk. vægkort over DK's glaciale aflejringer, 1 stk. vægkort over jordens pladetektonik.

Skoleårets begyndelse

Tirsdag den 8. august: Nyoptagne dagskoleelever bedes møde kl. 8.00. Der vil blive givet en orientering og foretaget en omvisning ved nuværende disciple, nogle af lærerne og rektor.

Kl. 10.00: Lærermøde angående årets start.

Nye kostskoledisciple bedes ankomme kl. 11.00-15.00, de øvrige inden kl. 18.00.

Almindelig skolegang begynder Onsdag den 9. august kl. 8.00. Den første lørdag bliver almindelig skoledag.

Ferie og rejsedage

Fugleskydning: Lørdag den 19. august. Forældre og gamle disciple er velkomne om eftermiddagen. De gamle disciple er velkomne til at deltage i aftendansen (kl. 19.00), man bedes i forvejen meddele deltagelsen til lektor Normann Jørgensen eller rektor.

Som i de foregående år, siden 5-dages ugen blev indført, holdes der ikke fri hver lørdag, men istedet gives der fri en række mandage, så at antallet af skoledage bliver som ved andre skoler. Derved får de fleste disciple mulighed for at tage hjem eller at besøge anden familie eller venner på et 3-dages besøg. Hvilke lørdage og mandage, der er fridage fremgår af følgende plan:

Rejseweekend: Fredag den 25. august-mandag den 28. august

Rejseweekend: Fredag den 8 september-mandag den 11. september

Rejseweekend: Fredag den 22. september-mandag den 25. september

Som følge af efterårsferiens placering bliver disciplene nødt til at gå i skole to lørdag/mandage i træk. Til erstatning herfor forlænges efterårsferien, så den begynder, torsdag den 12. oktober og slutter mandag den 23. oktober.

Rejseweekend: Fredag den 3.november-mandag den 6. november

Rejseweekend: Fredag den 17. november-mandag den 20. november

Rejseweekend: Fredag den 1. december-mandag den 4. december

Juleferie: Lørdag den 16. december 1978 - søndag den 7.januar 1979. Der er almindelig skolegang lørdag den 16. december til kl. 11.30. Derefter bliver der afslutning i kirken og hjemrejse til juleaften kl. 14.00. Skolegangen begynder i det nye år mandag den 8. januar kl. 8.00 om morgenen.

Rejseweekend: Fredag den 19. januar-mandag den 22. januar

Rejseweekend: Fredag den 2. februar-mandag den 5. februar

Rejseweekend: Fredag den 16. februar-mandag den 19. februar

Rejseweekend: Fredag den 2. marts-mandag den 5. marts

Rejseweekend: Fredag den 16. marts-mandag den 19. marts

Rejseweekend: Fredag den 30. marts-mandag den 2. april

Påskeferie: Lørdag den 8. april - tirsdag den 17 april

Busafgang i forbindelse med påskeferien lørdag den 8 april kl. 14.00

Palme søndag den 9. april 1979 konfirmation for 8. klasse

Når der er rejseweekend eller ferie, kører der bus fra skolen til København og Korsør efter skoletid.

Ved afslutningen af ferie eller rejseweekend kører der bus fra København kl. 19.30 - afgangstidspunktet fra Korsør afpasses efter færgeforbindingen Nyborg-Korsør.

Herlufsholm, april 1978 - Gert Olsen

HERLUFSHOLM KONTAKT.

UDGIVES AF HERLUFSHOLM SKOLE. Bladets formål er at styrke forbindelsen mellem skolen og hjemmene, og dets spalter står åbne for læserindlæg som skønnes at være af almen interesse for læserkredsen. Redaktøren vælges af lærerrådet. Kontakt udkommer tre gange i løbet af et skoleår og uddeles gratis til skolens elever og deres hjem.

REDAKTION.

Vagn Andersen
Thomas Harttung
Jørgen Hvidtfelt Nielsen
Mads Nielsen, redaktør
Anita Rønn.

Adresse: Herlufsholm Skole, 4700 Næstved

Abonnement for en årgang kan tegnes ved henvendelse til skolens kontor. Betalingen 25 kr. sker på fremsendt girokort.

fra redaktionen.....

Årets sidste KONTAKT, inklusive Rektors årsberetning, er blevet fremskyn- det for at nå eleverne før eksamen for alvor går løs og læseferien spreder diple- ne for meget. Det giver os også mulighed for at meddele nogle vigtige datoer. Derimod er »Folk og Fæ's« oplysninger om fx personalerokeringer først afklare- de på et senere tidspunkt, og rubrikken udskydes til næste nummer.

Redaktionen er i øvrigt blevet kastet ud i stærk tvivl om sin eksistensberettigelse overhovedet. I det forløbne år har Herlufsholm nemlig i påfaldende grad været i pressens søgelys: Morgenavisen Jyllands Posten, Næstved Tidende og Børsen har bragt samlede artikler og andre blade har bragt kortere omtale. Ville vores opgave da slet og ret være løst ved at samle disse artikler i særtryk og sende dem til læserkredsen - sandheden om Herlufsholm, Moren kan gå!

Det er i hvert fald interessant læsning, så vist som det altid er spændende at kig- ge ind gennem egne vinduer. Men hvad ser vi! »Herlufsholm, et styret Christiania« fremgår det i Børsen, men Jyllands Posten vil vide at skolen er Dan- marks Cambridge. Vi har endnu ikke hørt om protester fra Christiania eller Cam- bridge - men på Herlufsholm går vi i stille undren. Hvad der derimod ikke kan undre nogen er at »herlovianerne er blevet noget mere hængemuled« - den vej er det jo altid gået med ungdommen. Man får også at vide at Herlufsholm ikke (kun) er et sted for eliteelever - og om lærerkollegiet siges det at dets sammen- sætning er »alsidig«, hvoraf man måske kan slutte at det heller ikke (kun) er en skole for elitelærere. Som vore indviede læsere vil kunne forstå er det måske ikke netop Sandheden med stort S der præsenteres, så derfor føler vi os stadig for- pligtede og overbeviste om vores mission; det vi kan give er snarere en række sandheder - om fortid og nutid, om fagligt og festligt, om sport og spil og aktivi- teter både ude og hjemme. Men af verdenspressens indtryk vil dog gerne for- midle det allertilforladeligste - nogle fine fotos som vi kan takke Jyllands Posten for.

Søndag d. 12. februar -
her en lille rapport
ik succes med præ-
up spene rum
et andet Hugin II
pnrullerne. Karse
cededans med. Fru
travlt med at mo-
omsætningen i bar

Send fr
Hils

P.S.: Ly
brusekab
stjalend

dagen derpå! Jeg
va festen igår. Karne
aser og skæg og løk
og spændere film
som vikinger i eget skiu
lippede straffefanger på en
Jert Olsen! Folk b
sig at der
gik ned!
re penge -
fra
din eg
ne var fin
re - han mor
!

du ska'
ble' en
amer
ovis -
lykket om
danse

Skrevet om Herlufsholm

Professor dr. jur. Flemming Tolstrup, ('24), som selv er forfatter til et af de vægtigste værker om Herlufsholm »Det ældste Herlufsholm«, fortæller på opfordring om de mange, større og mindre ting der er skrevet af andre om emnet.

Det kunne jo tænkes, at gennemgangen i KONTAKT af Herlufsholms stednavne har vakt interesse for, hvad der findes om livet på Herlufsholm. Hvor finder man noget herom? Hvem har skrevet det? Har det interesse?

Der er meget; men om det har interesse, afhænger helt af læserens indstilling. Det fortæller om fortiden, og det meste er desværre ikke let tilgængeligt. Det gemmer sig i Skolens årsskrifter og Herlovianersamfundets medlemsblad HERLOVIANEREN eller i bøger, som kun er trykt i få hundrede eksemplarer og næppe findes på offentlige biblioteker eller i antikvarier. Mest er skrevet af gamle herlovianere eller lærerne, en del af fagfolk, som har gemt det i historiske, teologiske eller andre Tidsskrifter. Men her er så lidt om, hvad der findes.

Der er en Bibliographia Herloviana, samlet af *Kjeld Hasselbalch-Larsen*, trykt i Herlovianeren i 1931-34 og udgivet i bogform - i 200 eksemplarer. Den har to hovedafsnit: Herluf Trolle og Birgitte Gjøre - Stiftelsen og Skolen. Om Stifterne må fremhæves de to bind: Breve til og fra Herluf Trolle og Birgitte Gjøre (1893), samlet af *Gustav Ludvig Wad*, og af nyere dato *E. Briand de Cfevecoeur*: Herluf Trolle (1959) og *Holger Rasmussen*: Birgitte Gøyes Enkestand (Wormianum 1974).

I forbindelse med 800 års dagen for Klosters oprettelse den 29. november 1135 udgav *Stiftelsen*: Skovkloster-Herlufsholm 1135-1935. Halvdelen af bogen er af *Hans Jørgen Helms*: Oversigt over Skovklosters og Herlufsholms Historie, medens resten er minder fra skoletiden, om dagens dipelliv og om lærernes liv. Helms' bidrag var en forsmag på hans store værk: Næstved St. Peders Kloster (Skovkloster), som udkom i 1940, kort efter hans død. »Fremstillingen stråler af en gennemsigtig Klarhed og Liv, Oplagthed og den Fortællerglæde, som var så værdifuld en Egenskab ved Helms som Lærer«, skrev *Frantz Wendt* i sin anmeldelse i Herlovianeren.

Helms skrev også: *Fører gennem Herlufsholm* (1935), en lille bog som nok er forældet på flere punkter, men gamle dipler kan endnu i tanken se både »Store Pil«, Botanisk Have og andet forsvundet for sig.

Skolens årsskrifter har en forløber i de *Programmata Annuæ*, som *Johan Ludvig Bernth*, rektor 1755-1804, i nogle år sendte ud som indbydelse til en fest på Kongens fødselsdag. Egentlige årsskrifter findes for årene 1852-1975, men er fra efteråret 1975 afløst af Kontakt. De hed længe »Indbydelsesskrift til de offentlige Afgangs- og Aarsprøver paa Herlufsholm lærde Skole« med undertitel »Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten«. I 1904 forsvandt den »lærde skole«, og fra og med 1935 hed de »Aarskrift for Herlufsholm« med undertitel »Aarsberetning for Skoleåret.....«.

Indtil 1935 var der ofte afhandlinger foran den egentlige årsberetning, spændende over brogede emner som Indiske eventyr og molbohistorier og nogle danske rovfugles føde foruden mere Herlufsholm-relevante bidrag som Vægtstatistik over diplene, gennemgang af skolens samlinger og historiske oplysninger. Her findes også enkelte erindringer fra gamle dipler, men størsteparten af den slags og af lærererindringer står i Herlovianeren. De sidste 40 år var årsskriftet oftest begrænset til årsberetningen. Trykningen blev vel for dyr.

Herlovianersamfundet blev stiftet i 1850 som en forening for gamle dipler, men

først fra 1923 er der udgivet et medlemsblad, Herlovianeren, som er et broget virvar af foreningsnyt, nyt fra skolen, personalia om gamle diple, historiske beretninger om Herlufsholm, skoletids- og lærertidserindringer og diskussioner f.eks. om længst afdøde læreres åndsevner og opdragelsesmetoder.

Samfundet fejrede Museumsbygningens 50 årige beståen som hjem for VII klasse (nu hedder det 3. g.) i *Gymnasiebøger* (1926) med billeder af de 50 studenterhold og fra bygningens andre funktioner som Gymnastiksal, Nærtikum og Store Fysikum. Rektor *Johannes Forchhammers* erindringer: Herlufsholms Historie 1872-1892 (1931) blev også udgivet af samfundet lige som *Frederik Reinau: Traditionernes Herlufsholm* (1928 og 1931). Om andet bind skrev Herlovianernes redaktør dog, »at denne bog er under ethvert anstændigt Herlovianer-niveau«!

Foruden Reinau har *Palle Rosenkrantz* skrevet en bog om sin skoletid: *Tre År på Herlufsholm* (1927), og rundt om i memoirelitteraturen kan man finde både muntre og beske skoletidsminder som f.eks. hos *Knud Lyhne Rahbek: Erindringer af mit liv*, 1.bd. (1824), *Hans Kaarsberg: Memoirer* (2. oplag 1921) og *Frantz von Jessen: Mit Livs Egne, Hændelser og Mennesker*, 1.bd. (1943).

I den historisk-topografiske litteratur fra *Resens Atlas Danicus* til *Traps Danmark* er der oversigtlige beretninger om Herlufsholm, men den første fyldige skildring er *Hans Bøchman Melchior*. Historisk efterretning om den frie adelige skole Herlufsholm (1822). Melchior kom i skolen som elleveårig i 1784, blev student i 1790 og tilbragte resten af sit liv på stedet bortset fra syv studieår. Han var hverken særlig begavet eller kundskabsrig, men en glimrende pædagog og på det naturvidenskabelige område en foregangsmand, der lagde grunden til skolens naturhistoriske og fysiske samlinger. Han var »dus« med diplene og gav stødet til, at Herluf Trolles fødselsdag blev den store festdag i stedet for kongens. Men han var også en kantet mand, og hans sidste år efter forstanderskiftet i 1827 blev svære. Han døde på skolen i 1831, og to år senere rejste gamle diple hans mindestøtte i Gravlunden.

I anledning af 300 års jubilæet i 1865 ville Stiftelsen genudgive og fortsætte Melchiors bog; men man var betænkelig ved at optrykke Melchiors beretning om det tidsrum, som bar præg af hans medleven. Anden udgave blev derfor begrænset til tiden indtil forstanderskiftet i 1788, og man lod skolens inspektør *Albert Emil Leth*, lærer 1847-1881, død 1884, fortælle om de følgende decennier og tiden indtil jubilæet. På sin vis var det rigtigt, selv om Melchiors små pudsige historier fra dagligdagen gik tabt, og første udgave er ikke let at opdrive. Leth var på mange måder et sidestykke til Melchior, at dømme efter hans gamle diples udsagn, og han fik samme skæbne; denne gang var det ikke sammenstød med ny forstander, men en ny rektor, og det endte med, at han tog sin afsked. Til Herlovianersamfundet testamenterede han en del penge, som dels er et studenterlegat, dels gik til opførelse af »Leths Stiftelse« i Lille Næstved, som nu er i Herlufsholms eje, og gamle diple rejste også ham et minde i Gravlunden.

Det næste jubilæum blev fejret med en beretning af overlærer *Andreas Hasselager*, lærer 1870-1912, død 1917, som i bogen Herlufsholm 1865-1915 giver en ret tør fremstilling af udviklingen, medens 400 års jubilæet ikke fik noget tilsvarende om tiden efter 1915. Forstanderen, baron *Axel Reedtz-Thott*, gav dog i årsskriftet for 1965 nogle »træk af den økonomiske udvikling gennem de sidste 50 år«, og Herlovianersamfundet udgav »Herlufsholm i 400 år - en række billeder«. Heri har *Helge Finsen* og *Sven Tito Achen* samlet en mængde billeder fra Herlufsholm gennem tiderne og i store træk berettet om Stiftelsens liv, og samtidigt udgav *Flemming Tolstrup: Det ældste Herlufsholm 1560-1788*. Den handler om samme tidsrum som Melchiors »Historisk Efterretning« i Leths udgave, men bygger på

meget arkivstof, som Melchior ikke har kunnet overkomme, enten fordi det lå i Rigsarkivet i København eller var svært at finde i Herlufsholms godsarkiv, og Melchior havde meget andet at passe.

I 1975 udgav *Landbohistorisk Selskab*: Herlufsholm Frie Skolens Regnskab 1585-86.

Af særlig interesse for herlovianere er de to Ordbøger over »Skolesproget på Herlufsholm« og »Det herlovienske Sprog« samlede af henholdsvis *Ebbe Neergaard* (1922) og *Achen* (1940). De trænger til en fortsættelse, så sandt som en gammel herlovianer ofte har svært ved at forstå mange af dagens udtryk; men det er hidtil strandet på økonomien, og det samme gælder en fortsættelse af det personalhistoriske stof om »Dimitterede fra Herlufsholm« og »Herlovianere udgået af Skolen uden Studentereksamen«. Melchior lagde grunden, medens *Leth-Wad*, *Sophus Hennings*, *Robert Fraser* og *Viggo Loft* har ført »Dimitterede« frem til 1955 og lektor *Paul Göttsche*, lærer 1898-1936, død 1948, de »Ikke-dimitterede« til 1934. Hertil hører også *Wad*: Meddelelser om Rektorerne på Herlufsholm 1565-1878 (1878).

Da mine samtidige blev dimitteret, gav Skolen os Melchior-Leths, Hasselagers og Neergaards bøger. Jeg ved ikke, hvor længe denne gode skik varede, men jeg ville ønske, at der i Stiftelsens arkiver altid lå noget af den omtalte litteratur, så at nye årgange kunne »få en bog med på vejen«.

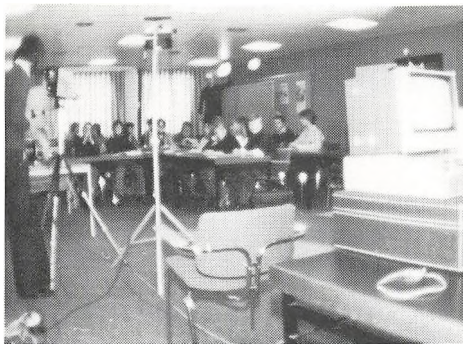
Studievejledning.

Blandt resultaterne fra det første år med adgangsregulering til de videregående uddannelser er at 5.638 ud af 20.864 ansøgere ikke kunne optages ved det/de søgte uddannelsessted(er). Et andet resultat er at hele 67,1% af samtlige ansøgere kun søgte et uddannelsessted, mens man kunne søge op til 8 forskellige steder på en gang ved den koordinerede tilmelding. Begge disse tal peger på nødvendigheden af for de kommende studenter at indstille sig på at opgive tanken om kun at ville gå i gang med en ganske bestemt uddannelse; dette gælder i hvert fald for dem, hvis eksamenskvalitet ikke er »konkurrencedygtig«.

En konsekvens af disse forhold vil være et større behov for vejledning, både med hensyn til de videregående uddannelser og med hensyn til andre former for uddannelse: man må vide noget om alternative muligheder, hvis ens primære ønske ikke er realiserbart.

Dette behov har skolen forsøgt at imødekomme på i hvert fald to måder: Fredag d. 3. marts afholdtes på Næstved Gymnasium et velbesøgt møde med en erhvervsrådgiver samt 9 repræsentanter for de videregående uddannelser, hvor 2. og 3. g'er kunne få informationer fra folk, der selv var i gang med et studium. En anden mulighed har været skolens to studievejledere (ikke at forglemme hovedskolens skolevejleder), der i deres kontortid (tilsammen 3 timer inden for skoletiden) har kunnet vejlede individuelt, først og fremmest ved at stille relevant materiale til rådighed. Da det er første år ordningen fungerer, er det endnu for tidligt at vurdere behovet, men der synes at være en tendens til at ville søge enten en korterevarig videregående uddannelse (2-3-årig) eller at ville søge inden for det private erhvervsliv. Om dette skyldes adgangregulering eller en mere traditionel holdning hos eleverne er svært at sige.

Om fremtiden kan en ting i hvert fald siges: med den ventede stigning i tilgangen til gymnasiet, der for Herlufsholms vedkommende manifesterer sig i, at der til næste år vil blive 5 klasser på 1. g-niveau mod normalt 4, vil presset på uddannelserne og dermed behovet for studievejledning blive større i de kommende år.

TV I UNDERVISNINGEN - PÅ EN USÆDVANLIG MÅDE

TID: Fredag 24. februar 1978 kl. 14.30.

STED: Amtscentralen, Sct. Jørgens Park, Næstved

DELTAGERE: 1. sa, klasses lærerkandidat i engelsk og mig selv.

Hvad skete der ? Vent lidt, først forhistorien:

Tidligere på skoleåret var jeg af fagkonsulenterne i engelsk blevet opfordret til at lade klassen og mig optage på TV-filmbånd. Filmen skulle bruges ved det såkaldte midtvejskursus for alle landets lærerkandidater i engelsk, hvor den skulle danne udgangspunkt for en debat om de praktiske, pædagogiske problemer, enhver lærer kommer ud for i en hvilken som helst time. Eksempler på sådanne problemer kunne være: Hvornår og under hvilke omstændigheder kan læreren afbryde en elev; hvornår kan læreren vælge at lade en elev fortsætte med et indlæg selv om det der siges er forkert eller irrelevant; hvornår skal en sproglærer gribe ind over for grammatiske fejl i en elevpræstation, hvordan hjælper læreren bedst den lidt frygtsomme elev frem (og hvordan styres den dominerende elev); hvornår kan læreren vælge at forlade sin egen plan for timens forløb o.s.v. Det er altså vigtige spørgsmål, og læreren skal træffe sit valg i løbet af ganske få sekunder.

Og hvad skete der så ?

Vi kom (pr. bus) til den aftalte tid; teknisk udseende mænd var travlt optaget af at hænge projektører op, rigge mikrofoner til, sætte ledninger sammen, lave prøver. Endelig kom vi i gang, og efter en enkelt prøve kørte klassen og jeg i 60 min. uden pause. Efter seks timers skoledag var det ret hård kost, men alle gjorde deres bedste og filmen blev egentlig vellykket, og vi har grund til at takke Amtscentralens personale, som havde lagt et vældigt arbejde både i forberedelser og den endelige optagelse.

Jens Krogh-Madsen

Apropos forsiden - Lidt om Herlufsholms stednavne (3).

Der behøves vel ingen nærmere begrundelse for at lade denne sidste omtale af stednavnene være knyttet til åen og det omliggende areal. »Floden« har været legeplads for dipole, transportvej og færdselsåre for bønder og borgere, men også grænse og hindrende spærring; og få billeder af Herlufsholm har da også gennem tiden ofte vist skolen ved åen.

Af forsidens kort fremgår det at »floden« skiller skolen og byen, men Ringstedvej og Slagelsevej er to arme af ekspanderende bebyggelse som minder mere om kvælertag end om favntag, og bl.a. flodens løb har medført at Herlufsholm areal endnu ligger i nogenlunde uforstyrret landlig ro. Skolens skovareal øst for åen ind mod byen, hedder Rådmandshaven. Navnet er gammelt og magtkampen i fortiden mellem gods og købstad har netop drejet sig om denne jord. Herlufsholm er idag skovejer, men afskåret fra at drive skoven rationelt idet området er fredet og udlagt som »naturskov«. Rådmanden som gav navn til haven er iflg. Næstveds lokalhistoriske ekspert, museumsinspektør Michelsen næppe nogen specifik person, men betegnelse for byens rådmænd gennem tiderne.

Den gamle adgang fra byen til klostret foregik nok oftest ved at krydse åen hvor nu »Fønix-krydset« ligger, dvs. hvor Slagelsevej starter ud af byen, og gik langs åen eller lidt længere oppe hvor nu Slagelsevej løber. (Fønix, tidligere en ret primitiv biograf, nærmest herloviansk institution, også kaldet Fliffen = flodbiffen). »Spøgelsesgrøften« er den sydlige grænse for Skolens centrale anlæg af bygninger og park. Navnet er formodentlige en dipelopfindelse, da området, en naturlig kløft ml. alleen og åen skabt af en bæk, er et yndet legeterritorium.

Syd for »Spøgelsesgrøften« er der dog endnu nogle markers afstand til beens fangarm Slagelsevej-kvarteret og Lille Næstved mod syd den seneste bybebyggelse er sket på Tolvgaardens som kommunen for nogle år tilbage bad skolen udstykke/sælge...

Syd for »Spøgelsesgrøften« er der dog endnu nogle markers afstand til byens fangarm Slagelsevej-kvarteret og Lille Næstved mod syd, den seneste bybebyggelse er sket på Tolvgaardens jord op mod Slagelsevej som kommunen for nogle år tilbage bad skolen udstykke/sælge. Tolvgården kaldet efter matrikelnummeret, men af grundsælgerne hastigt omdøbt til Klostergårdens udstykning med Herluf Trollesvej som stamvej. Ikke særlig originalt idet Herluf allerede er impliceret i både -vej, -holm og -vænge!

Men »Alleen« - Herlufsholms tilkørselsrute fra både syd og nord nu gennem et par hundrede år ligger der stadig, og nævnes suverænt i bestemt form, selv om posten og alt hans væsen kalder den Herlufsholm Alle. Bilisme, alder og stormskader har nok gjort attentat på de smukke linde, men kommunen plejer nu træerne under fredningsforpligtelse og gennemfører også nyplantninger, så hvad forstander Holstein anlagde i 1700-tallet, det er stadig Alleen. Også den har på sin vis beskyttet skolen, for med den drejer en masse trafik i en rask bue uden om og forbi - ned over Hvælvingsbroen og over åen. Mange turister når faktisk kun lige at kigge ind ad Nyvej eller ned over Nyhave. »Nye« har disse lokaliteter nu været siden anlægget omkring 1740! For parkens vedkommende er Nyhave egentlig et berettiget navn, for den har faktisk fornyet sig nogle gange; af gamle

navne der derfor er lagt »i jorden« kan nævnes Baven (= botanisk have), Jomfruens blegeplads, Gangbroen og Melchiors kilde. Tilbage er dog Pøen, paradisoen.

Idet vi krydser åen på Hvælvingebroen haster vi med at referere en indvending fra Herlufsholm-herloviaer historikeren prof. Tolstrup: vi nævnte i Kontakts første nummer en anden herloviaer teori, om at Hvælvingebroen skulle være den første bro over åen ved skolen. Prof. Tolstrup skriver:

»Finsens teori om, at det var den første bro ved Herlufsholm er fri fantasi. Den ældre bro kan ses på Resens billede og omtales gentagne gange i Stiftelsens gamle regnskaber. Det er også ganske usandsynligt, at kirkegængerne fra Vridsløse, Holsted og Øverup og hovbud fra alle landsbyerne hinsides åen gennem århundreder skulle være henvist til enten at drage gennem Næstved eller at vade over åen på alle årstider, i alt slags vejr«.

Fra Hvælvingebroen mod Ringstedvej løber alleen mellem to grundstykker: Sønderdrættet (til højre) og Nørredrættet (til venstre). Sidstnævnte betegnelse bruges ikke meget mere, mens eksistensen af Sønderdrætgården nok har givet navnet »Drættet« fortsat liv. Drættet er ikke nogen udbredt navneform som -øre, -rød eller -holm. På Københavns Universitets Institut for Navneforskning som vi har spurgt til råds har man ingen ældre form end fra 1585, hvilket gør tolkning vanskelig. Vi videregiver instituttets forklaring:

»Dette navn er rimeligvis sammensat, og efterleddet kunne evt. være substantivet ved, gammeldansk with »skov«. Forleddet er af uvis oprindelse. Som en mulighed kan foreslås genitiv af tilnavnet gammeldansk Dræg, der kan sammenholdes med adjektivet ældre nydansk dræg »langsom« eller substantivet ældre nydansk dræg »bådsanker«. Der kan altså tænkes at foreligge et oprindeligt *Drægswith = *Drægs-skov«.

Og denne forklaring er ikke modsagt - endnu da!

Bag Sønderdrætgården op mod banen og Ringstedgade ligger lokaliteten Pinetum, den sidste hvis navn skal nævnes; navnet har en lærd latinsk klang og minder om de mere indvortes »fysikum« og »kemikum«. Dannelsen var åbenbart så frugtbar at man kunne navngive et nertikum eller biologikum, et historikum og et sprogkum, det sidste betegnende et sprogpraktikum eller sproglaboratorium. Pinetum er da også en slags pædagogisk lokalitet, nemlig en samling af nåletræer. Et sådant forstbotanisk anlæg blev anlagt på en bakke nær Ringstedvej i 1890 af adjunkt Trausted, som i 1896 omtalte ikke mindre end 164 arter i forbindelse med Pinetum. Der er stadig træer på stedet, men af institutionen Pinetum er kun navnet tilbage.

KOMMENTAR:

HERLUFSHOLM SOM LOKALGYMNASIUM

Rektor Gert Olsen

Da man i 1965 fejrede Herlufsholms 400 års jubilæum, vendte man i mange forbindelser blikket bagud, som naturligt var. Samtidig blev skolen gennem gavmilde venner i stand til at starte et byggeri, som på mange måder giver et iøjnefaldende indtryk af at vi har fået et nyt Herlufsholm.

Og så er den allervigtigste begivenhed for Herlufsholm i vor tid måske hverken jubilæum eller byggeri i sig selv; men i 1966 - for godt ti år siden - startede de første dagelever på Herlufsholm, og hermed fik vi både en ny sammensætning af elevskaren og en ny berøringsflade til egnens beboere og til egnens myndigheder. Hvad åbningen har betydet for kostskolens dagligdag og for det pædagogiske klima, kunne der skrives vidt og bredt om (-sproget har fx registreret en ny glose »dapel« som supplement til »dipek«). I det følgende skal kun gives et par kommentarer til Herlufsholms plads i lokalsamfundet.

Da omegnens borgmestre og sognerådsformænd for de godt ti år tilbage mødtes med skolens ledelse var den tanke man drøftede og vedtog at fremme at dække et vist gymnasiebehov i området, som Næstved ikke kunne dække. Det kunne ske i forbindelse med nybyggeriet, og skolen ville kunne etablere holdstørrelser der kunne udnytte de nye bygningers kapacitet, og i et vist beskedent omfang danne grundlag for den specialisering som vandt indpas. Målet var dog kun fire spor, med traditionel deling i matematikere og nysproglige.

Man var jo netop da midt i en rivende udvikling, også m.h.t. udbygning af gymnasieskolen: tendensen gik mod større og flere gymnasier som skulle optage ikke 10% af en årgang, men 30% eller mere. HF-uddannelsen og oprettelse af grene (biologisk og samfundsfaglig) samt forsøg af forskellig art hører med i billedet. I-71 medførte kommunalreformen en nyfordeling af både grænser og opgaver, således at de fleste af områdets gymnasier nu ikke mere sorterer under stat og primærkommuner, men under amtskommunerne. Og hermed er vi også nået ind i en periode i 70-erne hvor der ikke mere som i 60-erne er plads til alt, brug for alt og råd til alt. Vi har nok i år oplevet, en øget tilgang til gymnasierne, og der er trods store byggeinitiativer fx. i Slagelse god brug for gymnasiekapaciteten, også på Herlufsholm; men situationen er ændret i den forstand at de samarbejdspartnere Herlufsholm før havde i kommunerne her omkring (som alle undtagen Næstved måtte søge deres gymnasiebehov dækket uden for egne grænser) de er nu blevet »forvandlede« til amtskommuner, som har deres egne gymnasier at »fylde«. Men borgernes behov er principielt de samme: mange ønsker en skole i nærheden, af hvor de bor, også selv om skolevejen skulle føre over en amtsgrænse, mange ønsker at kunne vælge mellem flere gymnasier, og valget hænger ikke altid sammen med specifikt faglige forhold.

Herlufsholm har i forhandlinger med offentlige myndigheder til stadighed ønsket at fremhæve som sin interesse at få en alsidig sammensat elevflokk, og gerne dagelever som selv havde valgt skolen. Og da skolen er og ønsker at forblive en overskuelig skole af hensyn til kostafdelingen, så vil vores tilbud til distriktets dagelever aldrig kunne blive en overdådig buket af specielle tilbud med en ud-

præget holddeling, men snarere et tilbud om et særligt miljø og en særlig holdning, igen præget af skolens funktion som hjem for unge i 3-7 år af deres liv; kan man fastholde en frihed for distriktets gymnasiesøgende til at vælge gymnasium på den baggrund, har man måske givet dem en langt mere reel frihed end den der ligger i fx principiel elevindflydelse til at lave om på det bestående, på et gymnasium man er blevet tildelt.

Man kan endelig forestille sig at Herlufsholm for sine dagelever kommer til at spille en endnu større rolle som miljø end hidtil, også uden for skoletid. Sports- og musikaktiviteter opfattes allerede af mange som gode muligheder, ligesom rejseaktiviteterne har været stigende; og man skal ikke undervurdere betydningen af de samværs- og udfoldelses-muligheder Herlufsholm har arvet og bearbejdet gennem mange år, og som man mange andre steder i samfundet erken- der savnet af.

Rejser og ekskursioner.

Kontakt har tidligere dækket en del rejseaktiviteter med reportager fra deltagere. I det forløbne halvår har der som tidligere været afviklet mange ture til nær og fjern, men af pladshensyn skal vi indskrænke os til en helt summarisk omtale:

1. feb. - 6. feb. Hr. Bardram var i Berlin med »tyskerne« fra 1 mx og y.

14. febr.-21. febr. 2mx i Rom med hr. og fru Ulrichsen.

16. febr.- 20. febr. 3sb i Sydslesvig med Hans Hansen - turen noget forstyrret af den i februar grasserende influenza.

15. marts 3 sa på Louisiana (Babylonudstillingen) og i København (udstillingen 20-erne og kabaret fra 50-erne), turen ledet af Anker Nielsen.

3. april - 10. april, 2sb i Rom med Hans Hansen. Turen indbefattede også udflugt til Pompeji.

16. april, fugletur til Enø, ledere Krarup-Christensen og Væрге.

3. april 3sa på besøg på Næstved Centralsygehus i blodbanken, med Ole Petersen.

19. april 8b på udflugt med Lone Dyrlew til Gutenberghus og TV-byen.

19. april 2sb og 2my på Nationalmuseet og Glyptoteket med Hans Hansen og Kristian Olsen.

21. april - 23. april. Kor-weekend for skolekoret med Ivan Hansen.

Derudover vil der i resten af skoleåret blive afviklet forskellige allerede planlagte arrangementer som marinebiologisk ekskursion til Storebælt, ekskursion til Zoologisk museum, ekskursion til Risø og teaterbesøg til Den Poetiske Raptus og specialforevisning af filmen The Graduate.

Med hammer og høvl ved det grønne bord - folkeskolens afsluttende prøve i sløjd.

Ifølge den nye folkeskolelov vil eleverne i 9. klasse i år for første gang kunne aflægge »afsluttende prøve« i sløjd, dvs. sløjd er blevet eksamensfag. Af samme grund er området blevet et af folkeskolens store møde- og kursussemner for tiden. Herlufsholm kan dog glæde sig over at have været med til at udruge dette undervisningsforløb og den tilhørende prøveform idet skolens to sløjd lærere Bent Illum og Mogens Niss startede forsøgsordningen for fem år siden. I det følgende fortæller Bent Illum nærmere om denne eksamen.

Selv om det er første år prøveformen kan bruges i hele folkeskolen har vi som nævnt gennem nogle år kunnet afprøve den med flere klasser på Kildemarks-skolen i Næstved kommune samt på Herlufsholm. For at kunne indstille sig til prøven er det en betingelse at eleverne efter 7. klasse har deltaget i sløjdundervisning i et omfang der svarer til 4 ugentlige timer i et helt skoleår. Dette vil her på skolen blive opfyldt ved at eleverne har 2 ugentlige timer i både 8. og 9. klasse.

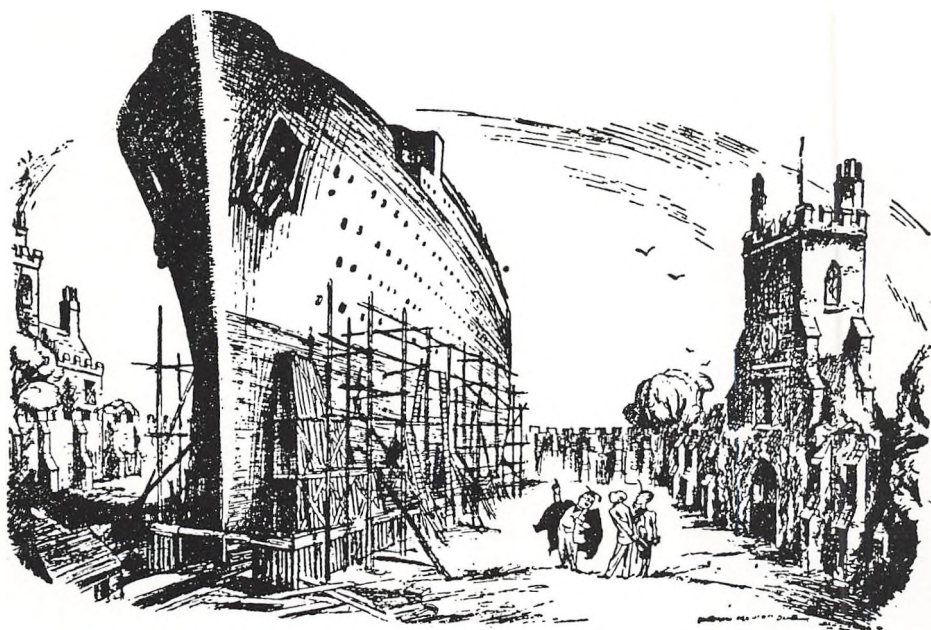
Bekendtgørelsen om folkeskolens afsluttende prøver siger om sløjd (§28): »Prøven består i løsning af en praktisk opgave, der skal omfatte flere arbejdsprocesser inden for træ- og/eller metalarbejde«. - Ved arbejdsprocesser forstås ikke blot høvling, boring og limning men også fx drejning i både træ og metal, lodning samt maling og mange andre. For at give et indtryk af opgavens omfang kan nævnes at en af de tidligere prøver gik ud på at lave et spil, en anden »noget med kakler«. Men i øvrigt kan det måske også give et vist begreb om opgaven at citere bekendtgørelsen §28 stk 2: »Til opgavens udførelse gives der alt efter dennes art indtil 16 timer«. Stk 3: »Prøven afholdes inden for de ved skolen foreliggende muligheder og i øvrigt efter lærerens bestemmelse på en af følgende måder:

- a: Eleven udfører opgaven inden for de sidste undervisningstimer.
- b: Eleven påbegynder opgaven inden for de sidste undervisningstimer og fuldfører den i den mundtlige prøvetermin hvortil 4 timer kan henlægges.
- c: Eleven udfører opgaven inden for de 4 timer, der er henlagt til den mundtlige prøvetermin«.

Endvidere er det fastlagt at den valgte prøveform skal være fælles for alle elever på samme hold, at eleverne ved løsning af opgaven gerne må benytte optegnelser og lærebøger, samt at der gives én karakter.

Her på skolen vil prøveform b eller c blive anvendt og censor får således mulighed for at se hvordan eleven arbejder i værkstedet. Ved afvikling af prøven vil den første fase bl.a. bestå i et motiverende oplæg fra læreren, fx præsentation af mulighederne inden for opgaveområdet »spil«- og dernæst vil eleverne kunne gå i gang med selv at udforme deres »variant« med tilhørende tegninger og planer. Den forberedende fase vil således under prøveform b falde inden for en undervisningstime, mens den praktiske udførelse vil kunne følges af censor, og det skal understreges at karakteren ikke blot gives på basis af den færdige opgaves kvalitet, men også på basis af den enkelte elevs arbejdsmetode, evne til at tilrettelægge arbejdet og anvendelse af arbejdsstillinger, håndgreb og bevægelser.

For mange i forældregenerationen vil det måske være nyt at man i faget, ja endog i prøvesituationen, indlægger og vurderer et vist mål af kreativitet - og for fuldstændighedens skyld skal det tilføjes at man naturligvis idag ved opgavens løsning inddrager brugen af maskiner i det omfang det er tilladt i maskincirkulæret (som primært tilgodeser sikkerhedshensyn), det vil fx sige stiksav, drejebænk til både træ og metal samt svejseanlæg.

“YES, THE JUNIOR BOYS’ HANDICRAFT CLASS BUILT IT.”

Spøgelset på Canterville

Da pigerne i 1966 holdt deres indtog på Herlufsholm, betød det muligheden for at besætte rollerne i den årlige 2.g-komedie med personer, der i hvert fald køns-mæssigt var kvalificerede, men samtidig også at det nu var forbi med at se drenge optræde som piger.

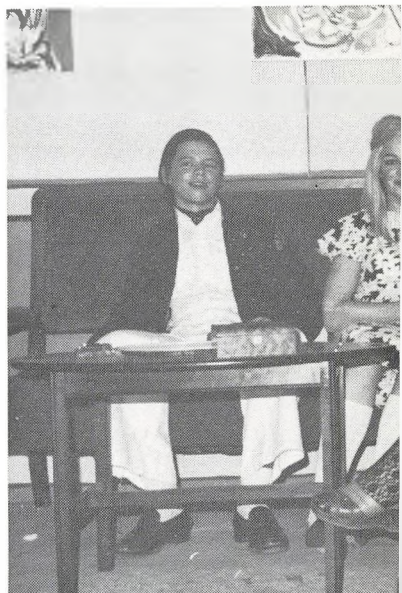
Denne ublandede fornøjelse fik man atter i år mulighed for, da 9. klasse ved årets Gøyebal (det tidligere Blebal) opførte Oscar Wildes »Spøgelset på Canterville« i festsalen. De trange pladsmæssige forhold nødvendiggjorde hele 3 forestillinger, men

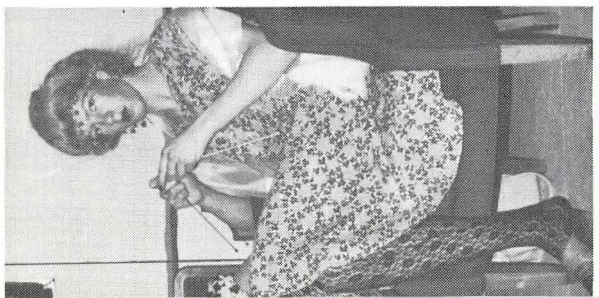
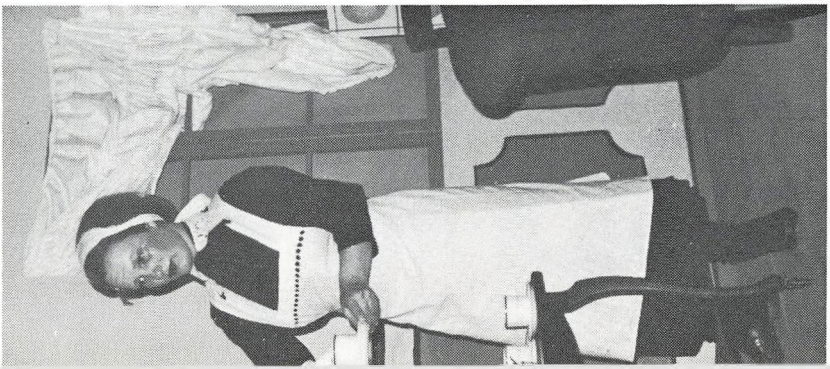
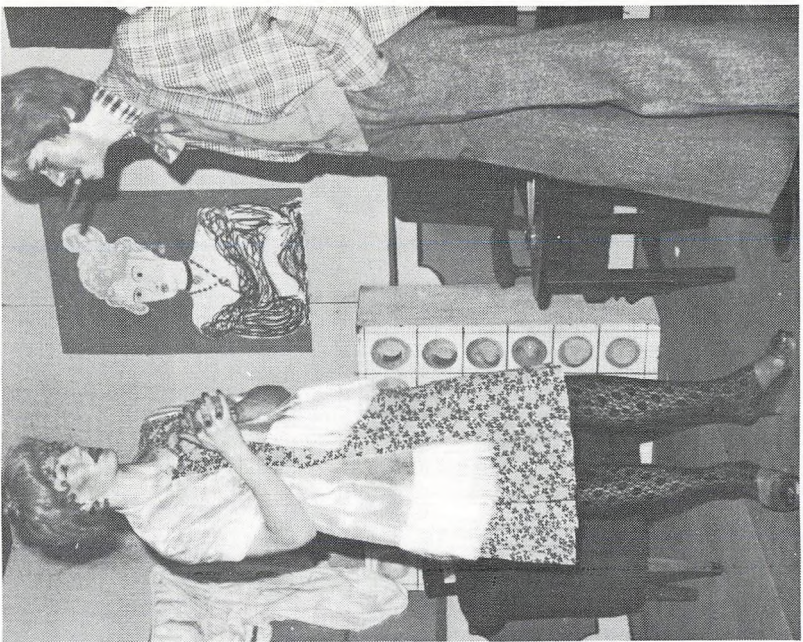

så havde også alle interesserede dippe, dapple og forældre til hovedskolens elever haft chancen, og de, der overværede mere end én forestilling kunne bevidne, at det var et næsten nyt stykke hver gang.

På billedkavalcaden ses Robert Meissner som Spøgelset, Thomas Johnsen som husholdersken Mrs. Umney, og som den amerikanske familie Otis ses Bo Lippert, Jesper Holst, Henrik Hundevad, Sten Bock, Mikael Worning og Michael Meulengrath som henholdsvis Mr. og Mrs. Otis, Virginia, Washington og tvillingerne Miriam og Marlyn.

Måske en fornøjelig indledning til en ny tradition???

Fra »kudetov« til »lange linjer« -om historieundervisning i gymnasiet

Historie hører til den gruppe fag i gymnasiet, hvis nytteværdi ikke er umiddelbar (hvilket ikke gør disse fag mindre væsentlige, måske tværtimod?). Dette medfører blandt andet at fagets målsætning og indhold med jævne mellemrum tages op til overvejelse og præges af de på ethvert tidspunkt gældende opfattelser inden for et mere bredt politisk-ideologisk spektrum.

Før bekendtgørelsen af 1961 bestod historieundervisningen i gymnasiet primært i indlæring af et lærebogssystem, der principielt dækkede hele verdenshistorien (i praksis Europas og specielt Danmarks historie). Med bekendtgørelsen af 1961 trængte kildelæsningen for alvor ind i gymnasiet; formålsparagraffen taler om »hvordan man drager slutninger ud fra kildematerialet«. Tendensen til at placere en væsentlig vægt på »færdighed i kritisk analyse« forstærkedes yderligere med bekendtgørelsen af 1971 (hvorfra citatstumpen stammer). Et resultat af denne udvikling blev, at princippet om en sammenhængende fremstilling måtte opgives. I første omgang lanceredes »knudetovsprincippet«: »knuderne skulle være perioder/emner, der studeredes på grundlag af kilder, hvor ideallet var, at eleverne selv skulle drage de slutninger (som det udvalgte materiale lagde op til), mens »tøve« skulle sikre sammenhængen. Selv dette viste sig vanskeligt i praksis, og resultatet blev ofte »knudetovet« uden »tov«. I følge den gældende bekendtgørelse fra 1971 skal man med hensyn til historien før 1930 (der dækker 50% af undervisningen - tiden efter 1930 dækker 30% og samfundskundskab de resterende 20%) læse 3-5 perioder/emner, hvor den tidsmæssige spredning er sikret ved kravet om, at mindst en periode/emne ligger før 1500, den geografiske ved kravet om, at ikke-europæiske stof skal indgå i mindst en periode/emne, og den nationale interesse er tilgodeset ved kravet om, at mindst en og højst to perioder rummer Danmarks/Nordens historie. Et ikke urealistisk forløb kunne være: Roms historie, Latinamerikas erobring, Den engelske industrielle revolution og Danmarks historie 1849-1901. Vanskelighederne ved at fremstille et »tov«, der kan forbinde disse »knuder« er indlysende. For at runde fremstillingen af bekendtgørelsen af, skal det tilføjes at »udviklingen efter ca. 1930 skal behandles alsidigt og globalt..... hovedvægten skal lægges på arbejdet med tiden fra 1945 til i dag«.

Jeg postulerede indledningsvis en sammenhæng mellem bekendtgørelse og herskende opfattelse, og jeg skal endvidere postulere, at tresserne og begyndelsen af halvfjerdserne var en relativ ahistorisk periode, men med den begyndende krise satte også en fornyet interesse for historien sig igennem: for at forstå den nuværende situation må man forstå den i en historisk sammenhæng. Som en konsekvens heraf er det nye nøglebegreb i diskussionen omkring historieundervisningen blevet »de lange linjer«, der ikke helt er det samme som »knudetovet«.

I stedet for »tovets« indhold af konger, regeringer, krige etc. forestiller man sig mere ikke-personcentrerede fremstillinger af forskellige tiders måder at producere på, måder at fordele på og måder at tænke og forklare verden på.

Man ønsker ikke at opgave kildelæsningen, idet man mener, at en af forudsætningerne for at kunne deltage aktivt og selvstændigt i samfundslivet er evnen til at kunne analysere historiske og samfundsmæssige problemstillinger og de værdiforestillinger, de bygger på, men man ønsker at gøre faget historisk igen, dvs. fastholde nogle lange udviklingslinier. En af de store vanskeligheder ved at inddrage »de lange linjer« i undervisningen er den næsten totale mangel på egnede fremstillinger, men hvis den her skitserede tendens holder sig, skal de nok dukke op - indtil da må læreren selv i gang med at producere egnede materiale.

MUSIK - passivt og aktivt.

Karnevalsfest den 11. februar - musikalsk underholdning ved »Skunk Funk« som alle deltagere var tilfredse med, omend de øvrige underholdende elementer i karnevallet hindrede en stærk direkte respons på musikken:

Musikken og festformen var en absolut succes, og folk blev til festen var slut kl. 1.00.

Nøjagtig en måned senere årets største, og sidste, musikaften: Mere end 5 timers uafbrudt levende musik leveret af to orkestre: et 17-mands big band med flere internationale navne under ledelse af Poul Lindblad. Desuden et mindre ensemble, Bazaar, fire dygtige musikere med rødder i jazz, afrikansk-amerikansk musik og ikke mindst bulgarsk og tyrkisk folkemusik, en sær sammenblanding måske, men umiddelbart med større appel til publikum end big-bandet. Den musikalske succes skyldtes i øvrigt orkestrenes indbyrdes kontrast. Festen endte i et fantastisk »bulgarsk« klimaks, med publikum i tæt kødrand omkring den lille scene, som var placeret mellem de to indgangsdøre (et udmærket arrangement). Økonomien var naturligvis det store åbne spørgsmål, og det kostbare arrangement kunne ikke finansieres alene af entreindtægter og salg af forfriskninger. Men en bevilling gennem »Rytmask Musikformidling« på 4.600 kr. blev det offentliges første indsats for at støtte herloviansk musikliv under den nye musiklov. Endelig havde årets øvrige arrangementer givet et vist økonomisk rygstød. Og vi håber næste år at kunne holde mindst 3 musikaftener, idet der fx er konkrete planer om en koncert med den vel nok dygtigste danske gruppe Entrance, evt. i et samarbejde ved den lejlighed med skoleorkestre eller -kor.

Endelig skal nævnes Duke Ellington opførelsen, Sacred Concert, i kirken søndag den 2. april ved MUKO (musikstuderende kor og big-band) - det blev en stor oplevelse at høre et stykke jazzmusik spillet i kirkerummet. Koncerten havde et dejligt præg af uhøjtidelighed og spilleglæde, og der blev da også undtagelsesvis klappet!

Det er altså glædeligt, at der tilsyneladende er ved at ske noget positivt med musikinteressen på Herlufsholm, men man kunne nu nok ønske, at der blev lidt mere tilslutning til den aktive musikudøvelse. Der tænkes her på koret og den famlende begyndelse til et skoleorkester under Ivan Hansens ledelse.

Netop glæden ved musikudøvelsen på det plan, hvor man nu befinder sig, fik vi demonstreret på en dejlig korweekend på Lynæs den 21-23 april. Den energiske og inspirerende hovedmand bag arrangementet var vores sanglærer Ivan Hansen.

Det var en meget eksperimenterende weekend. Vi fik allesammen lejlighed til at prøve alle mulige og umulige instrumenter, og selv om det ikke lød særlig godt, morede vi os udmærket - det tror vi dog ikke, naboerne gjorde! Vi spillede på alt fra øl-flasker til trompet. Men også med hensyn til det sanglige, der jo var det egentlige formål med turen, fik vi en masse ud af det: kanons sunget fra to høje i en granskov lyder ligesom lidt mere spændende end indendøre, og vort hjemlands vemodige sange bliver måske lidt mere acceptable sunget på en idyllisk skrænt ved Kattegat.

Nu må man dog ikke tro, at vi ikke arbejdede seriøst - der blev også tid til renæssancesmusik, rytmiske sange, danske folkelige sange etc., etc., og det, at der ikke var noget klaver i sommerhuset var kun et ekstra incitament, vi blev tvunget til at lytte efter hinanden og forsøge på at komme hinanden i møde.

Om søndagen var vi i kirke i Lynæs, og nogle af os afsluttede turen i Huset i Magstræde, hvor vi havde fornøjelsen at høre IVAN HANSEN og hans medspillere i MUSIKVIDENSKABELIGT BIG-BAND.

Men mange flere burde benytte sig af de glimrende muligheder for at blive medlemmer af koret eller orkestret - ingen behøver at være bange for »ikke at slå til«. Koret, f.eks., er en kollektiv foreteelse, og man mærker her i høj grad, hvordan man ved samarbejde kan nå gode resultater uanset den enkeltes »råmateriale«.

Og endelig er der vel ingen andre af skolens fag, hvor man i den grad mærker, at man selv - skønt man kun er et lille led i sammenhængen - er med til at danne det færdige resultat.

HERLOVIANERSAMFUNDET

Herloviaersamfundet er en forening for alle, der har været disciple på Herlufsholm. Man er velkommen, hvad enten man er blevet student eller realist fra skolen, eller man kun har gået der et enkelt eller nogle år.

Samfundet har i mange år haft medlemmer af alle kategorierne, og den eneste begrænsning for at blive medlem er, at man skal være fyldt 16 år.

Herloviaersamfundet står også åbent for nuværende eller tidligere rektorer, hore, oldfruer, sygeplejersker og andre af Herlufsholms »embedsmænd«. De har næsten altid været repræsenteret.

Initiativet til Herloviaersamfundet blev taget af en del gamle herloviaere, som folte trang til at fejre Trolledag.

Den 14 januar 1850 blev samfundet stiftet - som den første skoleforening for kostskoledisciple. Tolv år senere fulgte de gamle soranere efter, og nu findes der mange foreninger for gamle skolekammerater. Der er i og for sig intet i vejen for at man kan være medlem af flere foreninger på en gang.

Herloviaersamfundet har siden 1923 udgivet et medlemsblad, »Herloviaeren«, som kommer 3-4 gange om året, og som altid bringer stof af interesse for enhver herloviaer. Nyt fra skolen veksler med gamle horees eller disciples erindringer, historiske undersøgelser står side om side med nutidigt diskussionsstof, og så er der »Personalia«.

en rubrik om kammeraters virke og færden, som i reglen er den, der læses først. Herloviaersamfundet arrangerer fester for medlemmerne - normalt en rusfest i september, hvor alle russer med ledsager inviteres - en efterårssammenkomst omkring Mortensaften - og endelig Trollefesten, Herloviaersamfundets store årsfest, der holdes i København den lørdag, der ligger nærmest 14. januar.

Herloviaersamfundet disponerer over en del legatkapital - i alt ca. 325.000 kr. hvis renter hvert år bliver uddelt til studenter fra Herlufsholm og enker efter gamle herloviaere.

SET OG SKET

19. jan. Om aftenen holdtes i festsalen orienteringsmøde for ansøgere til 1. g. og disses forældre fra distriktets skoler. Mødet havde form af kortere orienterende indlæg fra rektor, studievejledere og en række faglærere.

Desuden var der lejlighed til at stille spørgsmål, samt rundvisning og kontakt ml. nuværende og kommende elever.

23. jan. Prof. Jens Erik Skydsgaard holdt foredrag; i tilknytning til Pompei-udstillingen talte han om dagligt liv i oldtidens Rom.

26. jan. Forældremøde for gymnasiets dagelever. Konsultationer i Helenhallen.

28. jan. Forældremøde for kostelever i gymnasiet. Konsultationer i Helenhallen efterfulgt af fællesdrøftelse af kostskolespørgsmål, bl.a. foretoges en revision af lommepege.

11. febr. Karneval for gymnasiet, genoplivelse af en gammel tradition med stor succes; der var lagt enestående opfindsomhed i kostumerne der omfattede kollektive arrangementer som et timands vikingskib og et kontingent straffefanger med karsehår (smitsomt), og mere individuelle påhit som kønsskifter eller forvandlinger til robotter a la Star Wars.

12. febr. Fastelavnsarrangement med tøndeslagning for 6. klasse og stedets fastboende mindreårige.

25. febr. 1.g klassefest i Hølen.

3. marts Studieorientering for 2. og 3. g på Næstved Gymnasium.
3. marts. Hovedskolens skolekomedie (se andetsteds), Wilde: Canterville Spøgelset; derefter »Blebæk« for hovedskolen og forældre til 6 klasse samt andre nye elever.
- 7.-10. marts Terminsprøver.
11. marts Forældremøde for 9 klasses forældre, opførelse af skolekomedien for forældrene.
11. marts. Musikaften for gymnasiet (se andetsteds).
19. marts. Konfirmation af elever fra 8. klasse med påfølgende frokost-anretning for forældre og pårørende.
2. april. Duke Ellington: Sacred Concert opførtes i kirken.
15. april. Besøg af elever og lærere fra den engelske kostskole Radleigh.
29. april. Ophængning af malerier af Bent Stubbe Teglbjerg, en udstilling udlånt af direktoratet.
- I april skakturnering vundet af P. Wieth Knudsen, 6. klasse (!)

SPORT

Volleyball-stævne for regionens piger blev afholdt på Herlufsholm den 19. januar. Der deltog tre hold fra Herlufsholm, heraf kvalificerede 2. g-holdet sig til næste runde, der blev spillet på Scheekloth. I denne meget spændende mellemrunde gik Roskilde af med sejren og sikrede sig således plads i finalen. Herudover har pigerne spillet træningskampe mod Næstved Gymnasium og med Nøddekovsskolen.

Et tilsvarende regionsstævne i volleyball for drenge blev afholdt på skolen den 31. januar. Her vandt et hold fra Herlufsholm. Endvidere har der været afholdt klasseseturneringer og et hold gammel-herloviavere har spillet kamp på skolen.

Karateafdelingen har eksisteret i snart halvandet år. Gunnar Væрге oplyser at de der har været med fra begyndelsen, i maj kan indstille sig til deres tredje graduering, prøven til gult bælte. De som har været med siden sommerferien kan indstille sig til blåt bælte med stribe.

Orienteringsløberne har afviklet tre løb i denne sæson. Hans-Jørn Bentzen fortæller at både piger og drenge har deltaget og at man har skabt mulighed for at også uøvede kan være med på et ret tidligt tidspunkt. Sæsonen indledes nemlig med 3 kursus-timer for at gøre deltagerne fortrolige med kort og kompas. Årets sidste løb i april var tilrettelagt så at deltagerne kunne kvalificere sig til skoleorienteringsmærke i guld. Løbet var henlagt til Stenskov (fremmed skov!) over en 5,3 km rute (luft-linje) med 10 poster. 4 deltagere erhvervede mærket.

I håndbold vandt Stenhus ligeledes returkampen, for A-holdets vedkommende med 17-10, B-holdet 13-5 og C-holdet 8-1. Stenhus vandt således begge pokalerne. Desuden har der været spillet træningskampe mod Sorø, hvor resultaterne har været noget mere jævnbyrdige.

Fodboldsæsonens første kamp faldt i april. Herlufsholm-Birkerød: 2-4. Den anden kamp var en soraner-fight, også spillet på Herlufsholms baner. Resultatet 10-0 til Sorø. I nærmeste fremtid er der fastlagt kampe mod Haslev og mod gammel-herlovianerne. Og endelig venter pokalkampen mod Sorø om den evigt vandrende pokal - som vi har vundet de sidste 5 år. Mulig forklaring: i disse kampe deltager kun kostelever.

Basketballspillerne har deltaget i regionsstævne, dog uden at kvalificere sig til videre deltagelse i landsturneringen. Desuden har der været spillet en meget jævnbyrdig kamp mod Sorø.

Jagtundervisningen har som tidligere været varetaget af Tage Reedtz-Thott, skytte, Gavnø - og holdet på tyve havde to piger som deltagere i denne sæson. Prøven er afviklet i april.

Fægtning har været dyrket vinteren igennem under ledelse af kpt. Engsbye, som også har ledet de hold som har deltaget i stævner og konkurrencer: det gælder junior-DM som blev afholdt i Varde, DM som afholdtes i København og provinsmesterskaberne som var henlagt til Næstved.

En bordtennisturnering den 12. marts blev vundet af Kim Reenberg, 2.sb.

Badminton, bordtennis, svømning og på det seneste rugby er mere løst organiserede sportsgrene, men ikke derfor felter hvor deltagerne engagerer sig mindre. Som det vil fremgå af ovenstående notater har sporten på skolen en vældig bredde i forhold til elevantallet. At der i de færreste sportsgrene så kan fremvises resultater der kan konkurrere på landsplan er måske mindre væsentligt, når bare mange er med - ofte på mange felter.

EKSAMENS DATOER

3. gymnasieklasse

3.a

22/5	a	fransk 15	Bjørkbom
29+30/5	aN	engelsk 12+3	Chr. C.
6/6	a	historie 15	Eva N.
12/6	a	biologi 15	Hovmand

3.b

22+23/5	b	fransk 3+11	Bjørkbom
30+31/5	bN	engelsk 9+5	Chr. C.
7/6	b	historie 14	Eva N.
12+13/6	b	biologi 3+11	Hovmand

3.x

23+24/5	x	fransk 7+13	Bjørkbom
6/6	xF	fysik 11	Schultz
8/6	xK	kemi 9	Schultz
12+13/6	x	historie 15+5	List Christiansen

3.y

24+25/5	y	fransk 5+18	Bjørkbom
6+7+8/6	yF	fysik 1+12+1	Schultz
8+9/6	yK	kemi 2+7	Schultz
13+14/6	y	historie 10+13	List Christiansen

2. gymnasieklasse

2.a

29+30/5	aN	latin 18+4	Freiesleben S.
8+9/6	aN	oldtidsk. 17+5	Mikkelsen

2.b

30+31/5	bN	latin 14+7	Freiesleben S.
9/6	bN	oldtidsk. 21-2	Mikkelsen

2.x

6/6	x	geografi 22	Balling N.
-----	---	-------------	------------

2.y

6+7/6	y	geografi 2+19	Balling N.
-------	---	---------------	------------

